

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНЬЦЯ)**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
(ГЭТУТ)**

**НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ**

МАТЕРИАЛЫ
Третьей Международной
научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И
УПРАВЛЕНИЯ НА
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ»

—

ЭКУЖТ 2008
23-27 июня 2008 года, г. Судак

КИЕВ – 2008

УДК 656:62

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 10 от 29.05.2008 г.)

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: Материалы Третьей
Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2008.– 471 с.

ISBN 978-966-2197-06-8

Издание содержит материалы Третьей Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решения в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания есть реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия:

Бакаев О.О. – д-р экон. наук, проф., академик Национальной академии наук Украины, засл. деятель науки и техники Украины, академик Транспортной академии Украины, заместитель директора Международного научно-учебного Центра информационных технологий и систем Национальной академии наук Украины и Министерства образования и науки Украины;

Гурнак В.М. – д-р экон. наук, профессор кафедры „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Дёмин Ю.В. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, научный руководитель Отраслевой научно-исследовательской лаборатории перспективного подвижного состава и специальной техники (заместитель главного редактора);

Джус Ю.Н. – канд. экон. наук, заместитель генерального директора Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Духно Н.А. – д-р юрид. наук, проф., директор Юридического института Московского государственного университета путей сообщения;

Зубко А.П. – канд. техн. наук, начальник Главного управления развития и технической политики Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Кельрих М.Б. – д-р техн. наук, проф., член-кор. Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой „Вагоны” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта, директор научно-исследовательского института проблем развития транспорта;

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заместитель директора научно-исследовательского института проблем развития транспорта Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Родионов И.В. – начальник финансово-экономического отдела Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., академик Академии правовых наук Украины, член-кор. Национальной академии наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М.Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., заведующий кафедрой „Информационные системы и технологии” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Сыч Е.Н. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, первый проректор, заведующий кафедрой „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (главный редактор);

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Научного центра исследований экономических транспортных проблем, заведующий кафедрой «Учет и аудит» Государственного экономико-технологического университета транспорта.

Печатается в редакции авторов на языке оригинала.

Все торговые марки, названные или изображенные в издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-06-8

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2008

© Государственный экономико-технологический университет транспорта, 2008

Позднякова Л. О., Моцная І. В.

Українська державна академія залізничного транспорту

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПАСАЖИРСЬКИМ КОМПЛЕКСОМ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Выполнен комплексный анализ работы железных дорог Украины с целью выявления резервов повышения эффективности и внедрения скоростного и высокоскоростного пассажирского движения на территории Украины.

Соціально-економічні перетворення, які здійснюються зараз на залізничному транспорті України, потребують поглибленого вивчення. Тому було зроблено комплексний аналіз функціонування залізничного транспорту, виявлені та класифіковані проблеми залізничного транспорту, які потребують вирішення. Виконаний аналіз дозволив встановити, що на залізницях України має місце високий ступінь зносу основних засобів галузі, що спричиняє підвищення витрат на їх поточне утримання, ремонт та обумовлює загрозу втрати технологічної стійкості. За останні роки знос основних виробничих фондів зріс з 38 до 78 %, а активної частини – до 84,4 %. Основними перешкодами подолання цієї проблеми є заниження більш ніж у 4 рази від ринкової вартості основних виробничих фондів (ОВФ). Це призводить до відповідного скорочення амортизаційних відрахувань. Порушений принцип простого відтворення ОВФ та наявне необґрунтоване підвищення прибутків та нарахувань податків. Недостатня фінансова прозорість господарської діяльності і, як наслідок, незадовільна інвестиційна привабливість галузі обмежують можливості залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у необхідних розмірах. Саме це пояснює збитковість пасажирських перевезень, яка за останні 10 років збільшилась у 3,5 рази і досягла у 2006 р. 3,3 млрд грн. Негативним явищем є те, що витрати на пасажирські перевезення на 50-60 % покриваються за рахунок вантажних перевезень. Це є наслідком необґрунтованих низьких пасажирських тарифів, а також пільг на проїзд, які встановлені для 25 категорій громадян. Через відсутність механізму компенсації цих збитків рівень їх відшкодування у 2006 р. склав лише 2,8 % від їх загального обсягу.

Аналіз засвідчив, що пасажирооборот на залізницях України щорічно збільшується приблизно на 5 %, а інвентарний парк пасажирських вагонів старіє на 350-400 вагонів. Нині цей парк досяг критичної межі 5414 одиниць. Таким чином, оновлення ОВФ не відповідає сучасним вимогам.

Підраховано, що для закупівлі додатково 2200 вагонів потрібно близько 8800 млн грн. Національна економіка країни не має можливості виділити таку суму коштів, а залізниці не можуть накопичити відповідну суму за рахунок амортизації та прибутку. Тому запропоновано для вирішення цієї проблеми з метою ліквідації збитковості пасажирських перевезень, підвищення ефективності їх функціонування запровадити комплекс заходів, одним з яких є

термінове впровадження швидкісного та високошвидкісного залізничного руху.

Оскільки цей проект потребує багато коштів, то необхідно розробити пропозиції та зробити науково-економічне обґрунтування його впровадження.

Невирішення цих проблем в умовах існуючих економічних підходів обумовлює необхідність реформування залізничного транспорту. Зазначені проблеми зумовили необхідність розроблення пропозицій щодо підвищення ефективності пасажирських перевезень залізничного транспорту.

Розроблено та запропоновано модель економіки та управління національним господарством пасажирських перевезень залізничного транспорту з метою підвищення ефективності його функціонування. Розроблено класифікацію концепції високошвидкісного руху. Розроблена стратегія управління пасажирським господарством, яка є передумовою проведення реформування та реструктуризації залізничного транспорту. Зазначена стратегія передбачає розроблення сутності, доцільності, необхідності проведення комплексу пропозицій. Пропонується стратегія необхідних умов реалізації програми реструктуризації залізничного транспорту. Уточнено поняття «реструктуризація підприємства», яке пояснює сутність процесу і має бути покладено в основу практичної реалізації. Класифіковано ознаки реструктуризації підприємств пасажирського господарства залізничного транспорту. Доведено, що реструктуризація ґрунтується на системному аналізі і техніко-економічному обґрунтуванні і, як наслідок, при такому підході створюється якісно нова структура управління, яка має відповідати принципам ринкової економіки.

Розроблено стратегію характеристики технологічної реструктуризації підприємств пасажирського господарства залізничного транспорту. Обґрунтовано проведення технічного переоснащення пасажирських вагонних депо на 2008-2009 рр., кошти розраховано для подальшого створення єдиного підприємства з ремонту пасажирських вагонів, будівництва та капітального ремонту будівель і споруд, придбання обладнання.

Основна мета проведення реформування полягає у підготовці підґрунтя для впровадження швидкісного та високошвидкісного залізничного руху.

Проведені розрахунки підкреслюють соціально-економічну доцільність впровадження високошвидкісного руху. Крім цього, розраховано інвестиційний пакет відповідно до розроблених моделей. Відповідно до розрахованих моделей зроблено обґрунтування потрібного парку рухомого складу, а також розраховано кількість відправлених пасажирів, час знаходження потяга в дорозі, кількість оборотів за добу і, як наслідок, виконано розрахунки потрібної кількості поїздів.

Розраховано загальний обсяг інвестицій та прогноз доходів від перевезення пасажирів високошвидкісним рухом за моделями. Визначено економічну ефективність від впровадження високошвидкісного руху.

Таким чином, виконано дослідження та запропоновані пропозиції, які мають забезпечити підвищення ефективності функціонування пасажирських перевезень в умовах реформування галузі.

Ларікова А.В. АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ НА 2008 р. ЗА I КВАРТАЛ ПОТОЧНОГО РОКУ	123
Лут С.А. К ВОПРОСУ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВНУТРЕННЕГО КОНТРОЛЯ ОТЧЕТНОСТИ ...	124
Маркова І.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ»	126
Мирошниченко Р.В. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОЛГОСРОЧНЫХ ДОГОВОРОВ НА ПОСТАВКУ ПОДВИЖНОГО СОСТАВА	128
Мирошниченко Ю.В. ПРОБЛЕМИ ДОХОДНОСТІ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	130
Морозова И.А. ИНВЕСТИЦИОННЫЙ АНАЛИЗ В ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОМ ПАРТНЕРСТВЕ	131
Пашенко Ю.Є. ТРАНСПОРТНО-ДОРОЖНІЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	133
Петренко А.Д., Петренко Е.А. О ГОСУДАРСТВЕННОМ РЕГУЛИРОВАНИИ ЦЕН ...	135
Петренко Е.А. ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ДИНАМИКИ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ	136
Плєтнікова І.Л. ОЦІНКА КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	138
Погасій С.О., Краснокутська Ю.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ ...	139
Позднякова Л.О., Моцная І.В. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПАСАЖИРСЬКИМ КОМПЛЕКСОМ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ	141
Познякова О.В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СОБІВАРТІСТЬ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ	143
Потєтєєва М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ ЗА ДОПОМОГОЮ КОНТРОЛІНГУ	145
Приймук О.Р. ОСНОВНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ШВИДКОГО МІСЬКОГО ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТУ	146
Пугачева А.А., Дуплина Т.И., Малова М.В. МОДЕЛИРОВАНИЕ В СИСТЕМЕ ФИНАНСИРОВАНИЯ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ПРОГРАММ ОАО «РЖД» НА СТАДИИ ПЛАНИРОВАНИЯ	148
Пшеченко Н.П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДСОБНО-ДОПОМІЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЗНИЦІ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ЗМІЦНЕННЯ ЇЇ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ	150
Ревуцька О.Є. ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТАРИФІВ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЇ ЗАЛІЗНИЦЬ	152
